

Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara, Pécs, 2023. október 30.

Elzárják a gázt a cégemnél?

Nem! A tavalyi „gáz-vészhelyzetet” követően idén november 15-ig minden NEM lakossági fogyasztónak nyilatkoznia kell arról, hogy a kormány által megállapított gázkorlátozási kivételek alá tartozik-e vagy nem. A nyilatkozatot abban az esetben is meg kell tenni a **gázkereskedő** felé, ha a vállalkozás nem tartozik a kivételek közé.

Egy gázkereskedő tájékoztatása szerint várhatóan minden gázkereskedő a szerződéses partnereit nyilatkozattételre fogja felhívni a határidő lejárta előtt. A nyilatkozathoz kapcsolódó tájékoztatás kidolgozása jelenleg is folyik. Ez alapján valószínűleg minden nyilatkozattételre köteles, nem lakossági fogyasztót megkeres a gázkereskedője, hogy a nyilatkozatot határidőben megtegye, mivel a nyilatkozat várhatóan a gázkereskedővel kötött szerződések kötelező eleme lesz.

A vállalkozások többsége valószínűleg a III. korlátozási kategóriába fog tartozni, azaz 10 m³/óra alatti vagy nem távmért felhasználási hely. Ha önnél nem digitális a gázóra, nem távmért felhasználó, vagyis a III. kategóriába tartozik. Segítségül, ami a mennyiséget illeti: napi ~50 m³, azaz ~2,1 m³/óra gázt fogyaszt egy kb. 1.000 főt foglalkoztató gépgyártó cég.

Miről kell nyilatkozni? Ezt a [kormányrendelet](#) melléklete tartalmazza. A vállalkozás beazonosításhoz szükséges adatokon túl a következőket kell megadni:

- kijelölt kapcsolattartóra vonatkozó adatok;
- annak a kivételnek a megjelölése, amelybe a vállalkozás tartozik. Ha nincs ilyen kivétel, nem kell bejelölni, ha van, az erre vonatkozó adatokat kell megadni (a kivételhez tartozó kapacitás vagy napi mennyiség, engedély száma, ha van, annak lejárat);
- ha van engedélye arra, hogy a korlátozást ne a mindenki számára meghatározott 4 óra alatt, hanem azt követően, legfeljebb azonban 72 órával hajtja végre, az erre vonatkozó adatokat.

A kivételekbe tartozást hatósági bizonyítvánnyal, vagy a besorolás jogosultságát igazoló egyéb dokumentummal igazolni kell.

A hat kivétel, amibe tartozhat:

- 1. a technológiai károsodás elkerülése:** ezen kivételnél például olyan technológiák, gyártási folyamatok értendők, amelyeknél a gyártási folyamat leállítása, illetve újraindítása több napot vesz igénybe, például nagyüzemi kemencék.
- 2. a nemzetgazdasági szempontból stratégiai jelentőségű felhasználói teljesítmények**
- a kivételekhez tartozó hatósági bizonyítványt a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) állította ki. Amennyiben még nem rendelkezik ilyen bizonyítvánnyal, akkor a MEKH támafelölőseit a foldgazfelugyelet@mekh.hu címen lehet megkeresni a konkrét céges kérdés/igény kapcsán.
- 3. a védett felhasználók közül az oktatási és közigazgatási szolgáltatók** – vállalkozókat nagyon kis mértékben érintheti – pl. magánóvoda.

4. olyan földgázteljesítmények, amelyek korlátozása jelentős környezeti károkozással vagy egészségügyi kockázattal járna; alapvető országos energiainfrastruktúrák üzemeltetéséhez kapcsolódó rendszerüzemeltetők földgázteljesítményei; vészhelyzetben alapvető szolgáltatásokat végző felhasználók, honvédelmi feladatok ellátására kijelölt felhasználók – ez a kivétel nem érinti a vállalkozások széles körét. Az érintett az érintettség okán illetékes hatóság (pl. környezetvédelmi hatóság, katasztrófavédelem) hatósági bizonyítványával tudja igazolni a kivételhez tartozását.
5. a **szolidaritási alapon védett felhasználók**: gyakorlatban a **lakosság és egyéb alapvető szociális szolgáltatók** csoportját jelenti.
6. a **kritikus jelentőségű gázüzemű erőművek**, amelyek szintén a vállalkozások elenyésző hányadát érintik.

2023. szeptember közepi adatok alapján a hazai gáztárolók töltöttsége 93 %, ami Magyarország esetében a teljes fogyasztás 60 %-hoz közelít. A rendelkezésre álló információk alapján tehát nem várható a közeljövőben a gázfogyasztás korlátozása. A fent leírtak azt a célt szolgálják, hogy egy, a 2022. évhez hasonló helyzetben a korlátozottan rendelkezésre álló gázmennyiség a közérdek mentén kerüljön felhasználásra.

A mellékletben található a kormányrendelet szerinti nyilatkozat szövege, valamint a kormányrendelet részletesebb áttekintése.

NYILATKOZAT

a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről szóló 399/2023. (VIII. 24.) Korm rendelet szerinti kivételi körbe tartozásról

1. Alulírott (cégnév): .....
Székhely: .....
Cégjegyzékszám / nyilvántartási száma: .....
POD-azonosító: .....
A felhasználó további ..... db POD-azonosítóval rendelkezik
Kapcsolattartásra vonatkozó adatok:
– Kapcsolattartó szervezeti egység: .....
– Telefon: .....
– Elektronikus levélcím, e-mail: .....
– A cég hivatalos elektronikus elérhetősége (cégkapu):.....
2. A földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről szóló 399/2023. (VIII. 24.) Korm rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a következő korlátozási kivételi körbe tartozom:
1. kivétel 4. kivétel
2. kivétel 5. kivétel
3. kivétel 6. kivétel
3. A kategóriába tartozó kapacitás vagy napi mennyiség (kWh/h vagy kWh/nap):
1. kivétel ..... 4. kivétel .....
2. kivétel ..... 5. kivétel .....
3. kivétel ..... 6. kivétel .....
4. A 13. § (4) bekezdése alapján a korlátozás végrehajtására rendelkezésre álló időtartamtól – legfeljebb 4 óra – eltérésre vonatkozó engedély
Nincs
Van
Az eltérésre vonatkozó engedély száma: .....
5. Az eltérő időtartam az érintett korlátozási kategória mellett feltüntetendő (óra):
II. kategória ..... III. kategória .....
6. Ha a 2. pontban megjelölt kivételhez tartozás időtartama határozott idejű, annak lejártá: .....
7. A 2. pontban megjelölt kivételhez, illetve a 3–6. pontba foglaltak tanúsításához szükséges igazolással rendelkezem, azt jelen nyilatkozatomhoz csatoltam. Kijelentem, hogy a nyilatkozat tartalma megfelel a valóságnak, tudomásul veszem, hogy a kapcsolattartásra vonatkozó adatokat folyamatosan naprakészen tartom, azok változásáról értesítem a földgázkereskedőt, egyúttal tudomásul veszem, hogy a nyilatkozatban foglaltak valóságtartalmáért a felelősség engem terhel. Tudomásul veszem, hogy korlátozás elrendelése esetén a nyilatkozatomban szereplő nem megfelelő adatok miatti földgázvételezés a korlátozott mennyiségek terhére történő földgázvételezésnek számít, amely miatt a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 98/A. § (4) bekezdésben meghatározott ötvenzteres pótdíjfizetési kötelezettségem keletkezik. Tudomásul veszem továbbá, hogy a pótdíjfizetési kötelezettségem teljesítéséig a földgázellátásból kizárható vagyok.

Kelt: .....

.....
Aláírás

Bővebben a változásokról

Nyáron hatályba lépett a **földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről szóló 399/2023. (VIII. 24.) kormányrendelet**, amely azért jött létre, hogy a gázellátás biztonságát növelje egy jövőbeni esetleges veszélyhelyzet miatti földgáz felhasználás korlátozása esetén.

A kormányrendelet határozza meg a megelőzési intézkedéseket, az indokolt esetben szükséges beavatkozásokat. A rendszer, így a rá vonatkozó szabályok – melyek a kormányrendelet nagy részét teszik ki – 2024. év elején lépnek hatályba, azonban a rendszer kialakításához szükséges tevékenységekre vonatkozó szabályok már hatályba léptek, így a 2023. november 15-ig teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettség.

A nyilatkozatot csak a lakossági felhasználóknak nem kell megtennie, minden más fogyasztónak, így **az egyéni és társas vállalkozásoknak is nyilatkoznia kell a földgázkereskedő felé a kormányrendelet mellékletében található nyilatkozat alapján.**

A szabályozás **három korlátozási kategóriába** osztja a földgázfelhasználókat, minden felhasználót automatikusan besorol a rendszer a három kategória egyikébe (a fogyasztóval kötött földgáz-felhasználási szerződés alapján, külön nyilatkozat nélkül). A korlátozási kategóriák a 13. § (1) bekezdése szerint a következők:

I. korlátozási kategória: 50MW teljesítménynél nagyobb erőművek: „a villamos energiáról szóló törvény alapján villamos energia termelői működési engedéllyel rendelkező, az 50 MW és annál nagyobb teljesítményű erőművek energiahordozó-készletének legkisebb mértékéről és a készletezés rendjéről szóló miniszteri rendelet rendelkezései szerint energiaforráskészlet fenntartására kötelezett felhasználási helyek földgázteljesítménye;”

II. korlátozási kategória: legalább 10 m³/órás távmért felhasználási helyek: „a 10 m³/óra és az a feletti névleges teljesítményű fogyasztásmérővel, az órai adatok jeltovábbításához szükséges telemechanikai rendszerrel rendelkező felhasználók és felhasználási helyek földgázteljesítménye;”

III. korlátozási kategória: 10 m³/óra alatti vagy nem távmért felhasználási helyek: „a 10 m³/óra alatti fogyasztásmérővel rendelkező felhasználók és az órai adatok jeltovábbításához szükséges telemechanikai rendszerrel nem rendelkező felhasználók, felhasználási helyek utolsó allokált felhasználása.”

Az I-III. korlátozási kategória alól **korlátozási kivételeket** lehet tenni 1-6. sorrendben a **földgázkereskedő felé** - akivel a szerződést a fogyasztó megkötötte - **tett nyilatkozat alapján.** A kivételek a 13. § (2) bekezdés alapján:

1. kivétel: “azon fennmaradó földgázteljesítmények, amelyek a **technológiai károsodás elkerüléséhez, temperáláshoz szükségesek**, II. kategória esetén legfeljebb 530 kWh/nap, III. kategória esetén 105 kWh/nap teljesítménnyel,”

Megjegyzés: a gázkorlátozást a bejelentését követő 4 órán belül kell végrehajtani. Amennyiben a műszaki leírás szerint a korlátozással érintett gépek 4 órán belüli leállítása károsodással járna, de 72 órán belül károsodás nélkül leállíthatók, lehetőség van egyedi kérelem alapján engedélyt

kérni, hogy a leállításra a gázkorlátozás kihirdetését követő legfeljebb 72 órán belül kerüljön sor. Annak eldöntése, hogy konkrét esetben a vállalkozás az 1. kivételhez tartozik, vagy a fenti engedélyre jogosult, az eset összes körülményeinek figyelembe vételével történik.

2. kivétel: a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) „által hatósági bizonyítvánnyal igazolt, **nemzetgazdasági szempontból stratégiai jelentőségű felhasználói teljesítmények** a kijelölést megalapozó tevékenység ellátásának fenntartásához szükséges mértékig,”

Ahol a törvény a MEKH által kiadott hatósági bizonyítvány szükségességére hivatkozik, ott a MEKH közlése alapján a kérelmeket a megszokott csatornákon a *(pl. cégkapuról hivatali kapura küldve az általános űrlap formanyomtatványon)* lehet benyújtani a MEKH részére. A kérelem elbírálásához csatolni szükséges a releváns információkat tartalmazó mellékleteket és az eljárási díj megfizetéséről szóló igazolást. (Ennek mértéke jelenleg az 1/2014. (III. 4.) MEKH rendelet 6. § (2) bekezdés szerinti általános igazgatási szolgáltatási díj fizetendő az 1. mellékletben nem nevesített eljárások esetén 10.000 Ft.)

3. kivétel: “**védett felhasználók közül az oktatási és közigazgatási szolgáltatók**, azaz a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (Get.) 3. § 75. pont f)-i) alpontja* szerinti felhasználási hely teljesítményei, beleértve a távhőtermelő oktatási és a közigazgatási szolgáltatók részére termelt teljesítményeit is, amelyek nem tartoznak az 5. kivételbe,”

3. § 75. pont f)-i) alpontja

Alapvető szociális szolgáltató:

- f) a nemzeti köznevelésről szóló törvény szerinti köznevelési intézmény, és a szakképzésről szóló törvény szerinti szakképző intézmény,*
- g) a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény szerinti felsőoktatási intézmény,*
- h) a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény szerinti központi államigazgatási szerv, valamint*
- i) a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény szerinti helyi önkormányzati szervek intézményei.*

4. kivétel: “olyan földgázteljesítmények, amelyek **korlátozása jelentős környezeti károkozással vagy egészségügyi kockázattal járna**, továbbá a környezetet súlyosan veszélyeztető anyagnak a szabadba kerülését eredményezné, a veszélyeztetettség elkerüléséhez szükséges földgázvételezés mértékéig, továbbá az alapvető **országos energiainfrastruktúrák üzemeltetéséhez kapcsolódó rendszerüzemeltetők földgázteljesítményei**, a közellátást biztosító felhasználók földgázteljesítményei a rendszerüzemeltetéshez, illetve a közellátáshoz szükséges mértékig, valamint **vészhelyzetben alapvető szolgáltatásokat végző felhasználók** és a különleges jogrendben kijelölt vagy **honvédelmi feladatok ellátására kijelölt felhasználók** földgázteljesítményei,”

5. kivétel: “a Get 3. § 76. pontjában** meghatározott **szolidaritási alapon védett felhasználók**, melyek esetében elsősorban biztonsági földgázkészlet felhasználásával, illetve utolsó lehetőségként szolidaritási intézkedés igénybevételével kell az igényt kielégíteni,” Ez gyakorlatban a **lakosság és egyéb alapvető szociális szolgáltatók** csoportját jelenti.

3. § 76. pontjában

Szolidaritási alapon védett felhasználó:

- a) a lakossági fogyasztó,*
- b) a 75. pont a)–e) alpontja szerinti alapvető szociális szolgáltató,*

c) a 68a. pont c) alpontja szerinti távhőtermelő a távhőszolgáltatásról szóló törvény szerinti lakossági felhasználó vagy a 75. pont a)–e) alpontja szerinti alapvető szociális szolgáltató ellátása érdekében termelt, és kizárólag földgáz felhasználásával előállítható hő előállításához szükséges földgázkapacitás-igényének megfelelő földgáz mértékéig.

75. pont a)-e) alpontja

Alapvető szociális szolgáltató:

- a) az egészségügyről szóló törvényben meghatározott egészségügyi szolgáltató,*
- b) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott szociális intézmény,*
- c) a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti rendvédelmi szerv,*
- d) honvédelemről szóló törvényben meghatározott honvédelmi szervezet,*
- e) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerinti intézmény,*

68a. pont c) alpontja

Védett felhasználó:

- c) a távhőtermelő, a távhőszolgáltatásról szóló törvény szerinti lakossági felhasználó vagy az alapvető szociális szolgáltató ellátása érdekében termelt, és kizárólag földgáz felhasználásával előállítható hő előállításához szükséges földgázkapacitás-igényének megfelelő földgáz mértékéig.*

6. kivétel: “vészhelyzet és szolidaritási intézkedés alkalmazása esetén a **kritikus jelentőségű gázüzemű erőművek** az ellátásuk biztonságához szükséges teljesítmények mértékéig, ha az erőmű gázellátásának hiánya súlyos károkat okozna a villamosenergia-rendszer működésében, vagy akadályozná a földgáztermelést vagy az együttműködő földgázrendszer működését.”

A **kivételekbe tartozást** hatósági bizonyítvánnyal, vagy a besorolás jogosultságát igazoló egyéb dokumentummal **igazolni kell**. A kivételben csak az igazoló dokumentumban meghatározott földgázteljesítmény szerepelhet.

Az összefoglalót a kamara egy gázkereskedővel és a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatallal történt egyeztetést követően készítette el. A részletszabályok és a gyakorlati alkalmazás még felvet kérdéseket, melyekre a hivatali gyakorlat ad majd választ.

Az összefoglaló nem minősül jogszabály értelmezésnek vagy jogi, pénzügyi tanácsadásnak, csak **tájékoztató jelleggel** készült.